

Protokół Nr 3

z posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji z udziałem Komisji Ochrony Środowiska i Rozwoju

z dnia 28 października 2024 r.

W posiedzeniu Komisji uczestniczyli członkowie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz Komisji Ochrony Środowiska i Rozwoju obecni zgodnie z załączoną listą obecności stanowiącą zał. nr 1 do protokołu oraz Kierownik Ref. Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej S. Izbicki.

Posiedzeniu Komisji przewodniczył Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji M. Śpionek, który powitał zebranych i przedstawił tematykę spotkania. Była ona następująca:

„Opracowanie propozycji stanowiska dla Rady Gminy w sprawie wniosku o objęcie 20 drzew w Porszewicach ochroną prawną jako pomnikami przyrody.”

Następnie Przewodniczący poinformował, że członkowie obu Komisji otrzymali następujące materiały:

1. wniosek Stowarzyszenia „Protest w Porszewicach” z dnia 25 września 2024 r. (data wpływu do Urzędu) – zał. nr 2 do protokołu;
2. uzupełniający go, rozpatrzony już wniosek z dnia 20 marca 2023 r. (data wpływu do Urzędu), wniesiony przez Stowarzyszenie "Protest Porszewice" o objęcie dwudziestu drzew w Porszewicach ochroną prawną jako pomniki przyrody – zał. nr 3;
3. materiały dostarczone przez Stowarzyszenie odnoszące się do tzw. Uroczyska Porszewice – w ramach wniosku z 25.09.2024 r.;
4. informację pisemną Wójta Gminy Pabianice, znak OŚN.6131.1.07.2023 z dnia 21.09.2023 r. odnoszącą się do wniosku Stowarzyszenia z 2023 r. – zał. nr 4;
5. informację pisemną Lasów Państwowych Nadleśnictwa Grotniki, znak: ZG.7212.5.2023, z dnia 14.09.2023 r. odnośnie spełnienia lub niespełnienia przez drzewa wskazane we wniosku, a znajdujące się na gruncie należącym do Lasów Państwowych kryteriów gatunkowych lub wymiarowych pomnika przyrody – zał. nr 5;
6. informację pisemną Kierownika Ref. Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Pabianicach, znak OŚK.613103.01.2024 z dnia 21.09.2024 r. odnoszącą się do wniosku Stowarzyszenia z 2024 r. (zał. nr 6), a udzieloną w związku z pytaniami skierowanymi do Wójta Gminy, tj.: przekazanie następujących informacji:
 - wykazu wszystkich pomników przyrody ustanowionych w Gminie Pabianice;
 - o potencjalnych zewnętrznych źródłach finansowania jakie można pozyskać na utrzymanie pomników przyrody;
 - wykazu z danymi teleadresowymi właścicieli gruntów (z wyjątkiem drzew rosnących na terenie Lasów Państwowych), na których rosną drzewa kwalifikujące się jako pomniki przyrody zgłoszone we wniosku Stowarzyszenia;

- o potencjalnych zabiegach, jakie należałoby wykonać na każdym z drzew kwalifikującym się jako pomnik przyrody, zgłoszonym we wniosku Stowarzyszenia oraz kosztach jakie wiązałyby się z w/w;
 - czy wiąz „Stefan” w zamian za lipę „Sławę” kwalifikuje się jako pomnik przyrody;
 - czy nazwy jakimi posługuje się Stowarzyszenie, to nazwy oficjalne;
 - czy istnieje oficjalna nazwa „Uroczysko Porszewice”.
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r. poz. 2300, z późn. zm.), dalej zwane Rozporządzenie – zał. nr 7.

Ponadto Komisja zastanawiała się jakie, ile, kto i kiedy ustanowił pomniki przyrody znajduje się w Gminie Pabianice oraz w Gminach sąsiednich. W wyniku powyższego Komisja zapoznała się z danymi dostępnymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody dostępnym pod adresem: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>. Pozyskane dane zawierające wykaz pomników przyrody ustanowionych na obszarze Gminy Pabianice oraz na obszarze gmin sąsiednich stanowią zał. nr 8 i 9 do protokołu.

Komisja postawiła również pytanie: czy rada gminy jest zobowiązana do ustanowienia pomnika przyrody, jeżeli jest taki wniosek.

W związku z powyższym pytaniem przedłożono Komisji postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 października 2016 r., sygn. II OSK 2233/16 (zał. nr 10), w którym wskazano, że rada gminy może powoływać do życia pomniki przyrody oraz, że zgodnie z ustawą o ochronie przyrody organy administracji publicznej są zobowiązane do zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla ochrony przyrody. Tak określone obowiązki należy rozumieć jako swego rodzaju postulaty do organów administracji, aby podejmowały działania na rzecz ochrony przyrody.

Radni, którzy pełnili tę funkcję również w poprzedniej kadencji zwrócili uwagę, że w podjętej uchwale z 2023 r. podnoszono, że Gmina Pabianice realizuje zadania z zakresu ochrony przyrody, w szczególności w zakresie ochrony powietrza i wód poprzez kierowanie programów pomocowych do mieszkańców gminy.

Przewodniczący Komisji zauważyli, że przekazany materiał jest bardzo obszerny, niemniej poproszono obecnego na posiedzeniu Komisji Kierownika S. Izbickiego o komentarz.

Kierownik powtórzył informacje, jakie zostały zawarte w piśmie kierowanym do Komisji - znak OŚK.613103.01.2024 z dnia 21.09.2024 r. Było to w szczególności:

- możliwości pozyskania dofinansowania, przy czym dofinansowanie nie musi zostać udzielone mimo złożonego wniosku, albo może zostać udzielone, ale w niższej wysokości. Gmina nie może też pozyskać dofinansowania na Park w Porszewicach, ponieważ nie jest jego właścicielem.
- potencjalne zabiegi pielęgnacyjne wykonywane na pomnikach przyrody z zastrzeżeniem, że każdy zabieg wymaga każdorazowej zgody Rady Gminy wyrażonej w uchwale.

Kierownik wyjaśnił ponadto, że takie uchwały w najbliższej przyszłości będą podejmowane i będą wykonywane zabiegi na już istniejących pomnikach przyrody. Jednak ze względu na to, że będą to

zabiegi na pomnikach przyrody to są one znacznie droższe, często wykonywane z wsięgników, metodami alpinistycznymi. Dlatego im więcej pomników, tym wyższe koszty.

Radny Ł. Drewniak pytał, czy do drzew objętych wnioskiem jest możliwy dojazd, można wjechać specjalistycznym sprzętem.

Kierownik wskazał, że do części tak, ale do części nie ma łatwego dostępu.

Następnie Komisja zajęła się analizą materiałów i weryfikacją danych w nich zawartych. Ustalono, co następuje:

- 11 zgłoszonych drzew nie spełnia kryteriów gatunkowych lub wymiarowych uznawania drzew za pomniki przyrody określonych w §1 pkt 1 Rozporządzenia. Były to:
 1. dąb czerwony tzw. „Pius” – nie spełnia kryterium gatunkowego;
 2. dąb czerwony tzw. „Grzegorz” – nie spełnia kryterium gatunkowego;
 3. lipa drobnolistna – pomiar wykonany przez Nadleśnictwo Grotniki wykazał, że obwód wynosi 210 cm – nie spełnia kryterium wymiarowego;
 4. dąb czerwony (obwód: 248 cm) – nie spełnia kryterium gatunkowego;
 5. dąb czerwony (obwód: 283 cm) – nie spełnia kryterium gatunkowego;
 6. dąb czerwony (obwód: 315 cm) – nie spełnia kryterium gatunkowego;
 7. dąb czerwony (obwód: 308 cm) – nie spełnia kryterium gatunkowego;
 8. choina kanadyjska tzw. „Peregrina” – nie spełnia kryterium wymiarowego;
 9. dąb szypułkowy (obwód 300 cm) - pomiar wykonany przez Nadleśnictwo Grotniki wykazał, że obwód wynosi 270 cm – nie spełnia kryterium wymiarowego;
 10. robinia akacjowa (obwód 307 cm) – nie spełnia kryterium gatunkowego;
 11. topola czarna tzw. „Nineczka” – nie spełnia kryterium wymiarowego.

Uzasadnienia dołączone do wniosków nie wskazują również na wyróżnianie się konkretnych, wnioskowanych drzew wśród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku w skali kraju, województwa lub gminy, ze względu na obwód pnia, wysokość, szerokość korony, wiek, występowanie w skupiskach, w tym w alejach lub szpalerach, pokrój lub inne cechy morfologiczne, a także inne wyjątkowe walory przyrodnicze, naukowe, kulturowe, historyczne lub krajobrazowe, o czym stanowi §1 pkt 2 Rozporządzenia. Co więcej wnioskiem objętych jest 6 drzew gatunku dąb czerwony, który jest uznawany w Polsce za gatunek inwazyjny, niebezpieczny dla rodzimej flory, wypierający rodzime gatunki dębów, co wynika z pisma Wójta Gminy Pabianice, znak OŚN.6131.1.07.2023 z dnia 21.09.2023 r.

- Jedynie 9 drzew objętych wnioskiem spełnia kryteria określone w §1 pkt 1 Rozporządzenia (w tym wiąz tzw. „Stefan” zgłoszony w zamian za lipę tzw. „Sławę”). Ustalono, że są to drzewa rosnące na gruntach należących do Lasów Państwowych oraz Skarbu Państwa w zarządzie Gminy Pabianice.

Odnosząc się do tej kwestii radni zwrócili uwagę, że wg załączonych mapek poglądowych drzewa te znajdują się w większości w lesie, w lokalizacjach, do których trudno dotrzeć, i które trudno ustalić. Natomiast z informacji zawartych w Centralnym Rejestrze Ochrony Form Przyrody można wysnuć

wniosek, że pomniki przyrody znajdują się w miejscach dostępnych, uczęszczanych przez mieszkańców i inne osoby. Są to m.in. drogi, leśne dróżki, parki zlokalizowane przy historycznych obiektach.

- Radni zwrócili również uwagę, że na terenie Gminy Pabianice utworzonych zostało w latach 1990-2001 osiemnaście pomników przyrody obejmujących 59 drzew i 1 użytek ekologiczny. Znajdują się one w następujących miejscowościach:
 1. w Porszewicach - 9 pomników przyrody,
 2. w Okołowicach – 4 pomniki przyrody (w tym 3 drzewa);
 3. w Piątkowisku – 3 pomniki przyrody;
 4. w Rydzynach – 2 pomniki przyrody (w tym 43 drzewa).

Dostrzeżono, że większość pomników zlokalizowanych na terenie Gminy Pabianice znajduje się w północnej części gminy, tj. w Porszewicach i Okołowicach.

- Pomniki przyrody w przeważającej większości – zarówno w Gminie Pabianice, jak i w gminach ościennych - były tworzone na mocy rozporządzeń Wojewody Łódzkiego oraz Zarządzeń Prezydenta Miasta Łodzi.
- W gminach ościennych znajdują się następujące pomniki przyrody:
 1. gmina Ksawerów - 1 pomnik przyrody, w tym 1 drzewo;
 2. gmina Konstantynów Łódzki - 6 pomników przyrody, w tym 6 drzew;
 3. gmina Dłutów - 8 pomników przyrody, w tym 20 drzew, 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy i 1 obszar NATURA 2000;
 4. gmina Lutomiersk - 11 pomników przyrody, w tym 26 drzew, 2 rezerваты przyrody i 1 obszar chronionego krajobrazu;
 5. gmina Dobroń - 20 pomników przyrody, w tym 26 drzew, 6 użytków ekologicznych, 1 obszar chronionego krajobrazu, 3 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i 1 obszar NATURA 2000;
 6. gmina Miasto Pabianice - 11 pomników przyrody, w tym 119 drzew.

Przewodniczący M. Śpionek zwrócił uwagę, że w stosunku do sąsiednich gmin, w tym Konstantynowa Łódzkiego, z którego wywodzi się Stowarzyszenie, na terenie Gminy Pabianice znajduje się dużo pomników przyrody. Ustanowienie kolejnych pomników to problem zarówno od strony finansowej, jak i organizacyjnej. A drzewa są coraz starsze, co będzie wymuszało na gminie podejmowanie określonych działań i ponoszenie w związku z tym kosztów.

Głos zabrała również radna M. Urbańska, radna i mieszkanka Porszewic. Zauważyła, że udała się w kilka wskazanych we wniosku miejsc, podobnie jak radny Ł. Drewniak. Wydawało się jej, że drzewom nie grozi wycinka, ale przyznała, że teren jest zarośnięty i zaniedbany. Była zdania, że Nadleśnictwo Grotniki jako właściciel powinno uporządkować teren Parku w Porszewicach. Taki apel powinien zostać wystosowany do Lasów Państwowych.

Zwrócono przy tym uwagę, że to konserwator zabytków, który wpisał Park w Porszewicach do rejestru powinien mieć nad nim pieczęć.

Dalszych głosów w dyskusji nie było.

W wyniku analizy wniosków Stowarzyszenia, przedstawionych materiałów, wyjaśnień Kierownika oraz własnych spostrzeżeń radnych Przewodniczący posiedzenia postawił wniosek o nieuwzględnieniu wniosku Stowarzyszenia.

Wniosek został przyjęty przez Komisję Skarg, wniosków i petycji 4 głosami „za”, przy 1 głosie wstrzymującym.

Głosowanie nad powyższym wnioskiem przeprowadził również Przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska i Rozwoju Ł. Drewniak.

Wniosek został przyjęty jednogłośnie.

W wyniku powyższego Komisje opracowały projekt uchwały stanowiący propozycję rozstrzygnięcia sprawy przez Radę Gminy, który stanowi zał. nr 11 do protokołu.

Dalszych uwag, ani pytań nie było.

Kierownik S. Izbecki korzystając ze swojej obecności na posiedzeniu Komisji prosił radnych o rozpropagowanie wśród mieszkańców informacji o tym, że do właścicieli nieruchomości należy dbałość o zawór **antyskażeniowy zwrotny** oraz zainstalowanie takiego zaworu, jeżeli instalacja go nie posiada (dot. to głównie instalacji sprzed 2002 r.). Kierownik wyjaśnił, że taki zawór zabezpiecza przed przedostaniem się wody z powrotem do sieci w przypadku awarii. Taka miała miejsce w Tereninie, gdzie awarii uległa gruntowa pompa ciepła, i gdzie takiego zaworu nie było. Na szczęście skażenia nie było, ale zagrożenie już tak.

Radni pytali o umiejscowienie takiego zaworu.

Kierownik wskazał, że od strony wodociągu powinno być: zawór-wodomierz-zawór-zawór antyskażeniowy zwrotny.

Kierownik dodał, że jeżeli dojdzie do skażenia sieci ze względu na brak zaworu lub brak sprawnego zaworu to mieszkańcy będą obciążani kosztami płukania sieci.

Na tym wyczerpano temat.

Przewodniczący zakończył posiedzenie Komisji.

Przewodniczący Komisji
Skarg, Wniosków i Petycji
Rady Gminy Pabianice

Marek Śpionek

Protokołowała: Andżelika Struzikiewicz